

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De s[an]cto Jacobo ap]osto}lo. ser. lvj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

q̄ ad eū nō p̄tinebat illis dare p̄ q̄b̄ roga-
batur. Nō em̄ dicit. Sedere ad dexteram
meā vel sinistrāz nō est meum dare alicui.
quin pot̄ ostēdat q̄ suū erat dare illis q̄
bus erat paratū a patre suo. Nō em̄ h̄ da-
read eū p̄tinebat fm̄ q̄ erat fili? h̄ ḡntis: s̄
fm̄ q̄ erat fili? dei. Et ideo nō erat suum
h̄ dare alicui: p̄pter h̄ q̄ ad eū p̄tine-
bant fm̄ q̄ erat fili? virginis fm̄ p̄p̄nq̄ta-
tem carnalē: sed p̄pter h̄ q̄ p̄tinebat ad eū
fm̄ q̄ erat fili? dei: q̄b̄ s̄z paratuz erat a
patre p̄ p̄destinationē eternam fm̄ quā ele-
cti p̄tinent ad filiū dei p̄p̄nq̄itate frater-
nalis similitudinis, iuxta illud. Rom. viij.
Quos p̄scit et p̄destinavit p̄formes fieri
in imaginē filiū sui: ut sit ipse p̄mogenitus
in multis fratribus. fm̄ Tho. vbi supra. P̄z
responsio. Et q̄ colligim? q̄ ratioe carnal
p̄p̄nq̄itatis ad christū: nō debetur gloria
alicui. Unde nec Jacobo nec Joanni hac
de causa fuit gloria collata p̄ sessionem ad
dexterā christi, quinimo nec virgo maria
est in celesti gloria p̄pter maternale p̄p̄nq̄-
tate ad christū: quia nec meritū nec demer-
itū p̄dest: vel no cet paritibus: sicut nec ecō-
trario: sed p̄pter fidem charitate incōpara-
bili formatam. Unde Aug. in li. de virgi-
nitate. Beatorū fuit maria percipiēdo si-
dem ch̄i q̄ p̄cipiēdo carnem christi. Nihil
em̄ marie maternale p̄p̄nq̄tas p̄fuisse:
nisi eum felicitus corde q̄ carne gestasset.
Hodo ergo ex quo ratione p̄p̄nq̄itatis
carnaliter ad christū nō debetur alicui glo-
ria: videam? quibz debetur. Ad quod re-
spondit ipse dñs subdens. Sed quibz pa-
rarum est a patre meo. Sed circa hoc q̄ro.
Utrū possumus scire quibus sit paratuz.
R̄n. siue in p̄ticulari siue in singulari non
nisi ex cōiectura verisimili que habetur ex
quattuor signis sicut notat Tho. in. iij.
De q̄b̄ vide supra in ser. sancti Stepha-
ni. q̄ incipit. Stephan? plen? gratia. p. iij.
zc. Nā vt ait scriptura. Sunt iusti atq̄ ia-
pientes z opera eius in manu dei: z tamē
nescit hō vtrum odio v̄ l' amore dignus sit
sed oia in futurū seruant incerta. Eccl. ix.
In generali tñ scire possum? : et sunt q̄ncq̄
differentie hoim quibz paratuz est sedere
ad dexterā dei. Concedat nobis dñs vt si-
mus intra has differentias. primo ergo pa-
rarum est.

Primo pure innocentibus
Secdo plene obedientibus
Tertio vero alias digne penitentibus
Quarto p̄e misericordibus
Quinto sanctis martyribus.

Omnibus predictis modis fuit paratū be-
Jacob. sedere ad dexterā di. sic ifra parebit
¶ Primo ergo paratuz est a patre omni-
potente sedere ad dexteram christi pure in-
nocentibus: iuxta illud Job. xxiij. Salua-
bitur innocens: saluabitur autem i manu
dextra manuū suaruz. Nota mundicia: hec
mundicia habet per baptismū qui lauat
a macula originali: quā clauditur ianua
paradisi. Et ideo an̄ baptismū nō p̄t aia
introire in paradisu. Joā. iij. Nisi q̄s re-
natus fuerit ex aqua et sp̄sctō: nō p̄t in-
troire in regnū dei. Sed post baptismum
mundata aia est digna sedere ad dexteram
dei. ps. xxiij. Quis ascendet in montem
dñi aut quis stabit in loco sancto eius? In-
nocens manibz z mūdo corde zc. Nota hi
florā que legitur Mat. xix. Sinite paru-
los venire ad me z nolite prohibere eos:
tantum est enim regnū celozū. Vide post
festum trini. ser. xlvij. parte. j. Hoc primo
modo fuit paratuz regnū celozum bea-
to Jacobo. Nam nactus fuit innocentiaz
per baptismū: q̄ omnes apostoli fuerunt
baptizati: sicut tenet Aug. sup illud verbū
Joan. xij. Qui lotus est: non indiget: nisi
si vt pedes lauet zc. Et habetur in decre-
tis. de conse. distm. iij. si eos. zc. ¶ Secdo
paratuz est plene obedientibus. Plene di-
xi: quia oportet omnibus diuinis manda-
tis obedire. alias nō est dignus sedere ad
ad dexteraz christi. Jac. ij. Qui totam le-
ser. offen. autē in vno: fac. est omnū reus.
Et habet in decretis: de peni. dist. v. Fra-
tres. Et de regu. iuris. Desinat. Si ergo
quis plene obedierit diuinis mandatis: tūc
ei paratū est sedere ad dexterā. Mat. vij.
Non omnis qui dicit mihi dñe dñe intra-
bit in regnū celozū. Declara. Hoc modo
paratuz est regnū dei beato Jacobo: p̄-
pter obedientia suam que adeo fuit perfe-
cta: q̄ non solum diuinis mandatis: verū
etiā cōsilijs obeduit. z ad vniū iustionis
vocem reliquit retia z patrē: quamuis se-
nem: z adbest ch̄o: sicut legit Mat. iij.
Dic histōriā. Et nota q̄ hinc ecclā statuit
N. iij

In festo Jacobi Apосто.

q̄ fili⁹ post decimū quartū annū potest in
uitis parētib⁹ ingredi religionē in mascu-
lo: z post duodecimū annū in femia. An-
te vero pubertatē si ingrediunt pueri reli-
gionē/vel uouent de ingrediēdo: possunt
parētes reuocare eos: z uocū irritare ante
annū z diem a tpe scientie cōputandum.
xx. q. ij. Puella. Post vero pubertatē sec⁹
est: vt infra dicef. Et nota q̄ nō sufficit at-
rigisse duodecimū vel quēdecimū annū:
sed oportet esse cōpletū: vt dicit Glo. xx. q. j.
Firma. Et dicit vt in. c. Ad nostrā. de regu-
larib⁹. Nec sufficit etiaz si malicia supplet
etate: vt in. c. postulasti. de regularib⁹. z h
est de iure diuino/naturali z ciuili. De iu-
re quidē diuino tam veteri testamētī q̄ no-
ui. De veteri testamētō habet auctoritas
Deut. xxxij. Qui dixit patri suo z mīi sue
nescio vos. Et fratrib⁹ suis: ignoro illos z
nescierūt filios suos. Hi custodierūt elo-
quū tuū/ z pacū tuū seruauerūt. De no-
uo testamētō habet auctoritas hic exēplo
Jacobi z Joannis: qui reliquerūt patrē.
Fr̄ d̄ illo cui dñs dixit. Sinite mor. sepe.
mor. su. sic legit. Bar. viij. z Luc. ix. Fr̄
Lu. xij. Si q̄s uenit ad me: z nō odit pa-
trē suū/ z matrē/ z yxorē/ z filios/ et fr̄s/
z sorozes: adhuc autē z aiām suā: nō potest
meus esse discipul⁹. Sc̄do idē pr̄z de iure
naturali: q̄ fm̄ rōnē naturalē mag⁹ debe-
mus reuereri deū q̄ patrē: z dō adherere
monētī q̄ patri resistenti. Tñ Hiero. ad
Heliodorū. Licet puulus ex collo p̄deat
nepos: licet spatio crine z scissis uestibus
ybera/ quib⁹ se nutrierat maf ostendat. li-
cet in limine p̄faceat p̄calato perge pa-
tre: sicis oculis ad uerillū crucis uola. So-
lū pietat⁹ gen⁹ ē in hac re eē crudelē. Ter-
tio d̄ iure canonico habet in decre. xx. q. ij.
Puella. z in. c. ad n̄fam. z. c. postulasti. de
regularib⁹: quimo p̄ ingressuz religiōis pur-
gaf ingratitudo: ex q̄ ante poterat fili⁹ ex-
heredari: vt p̄batur. xix. q. ij. Non liceat.
Quarto p̄bat de iure ciuili in. l. Deo nob.
L. de epilico. z cle. Nota q̄ p̄tra parētes/ q̄
se opponūt filijs uolētib⁹ religionē ingre-
di: q̄ faciūt p̄tra omē ius z resistunt instin-
ctui spū sancti: z ideo dānabiles sunt in i-
ferno: nisi p̄niam agant. Ro. xij. Qui res-
sistit p̄tri/ dei ordinatōi resistit. Qui autē
resistit ipsi: sibi dānationē acquirit. xj. q.
ij. Qui resistit. Tercio paratū est sede-
re ad dexteram christi: digne penitētib⁹.
Bar. xij. Penitentiā agite appropinq̄-
bit em̄ regnū celoz. Hoc etiā modo para-
tum fuit regnū celoz b̄to Jacobo: q̄ sicut
er alij apli in multa paup̄tate z indigētia
erāt adherētes dño pauperi et humili. vñ
nō habebāt aliq̄n quid māducarēt. Nota
q̄ p̄re fame aliq̄n euelebāt spicas s̄frica-
tes manib⁹ zc. sic legit. Bar. xij. Bar. xij.
ij. z Luc. vij. Et hanc indigētia maxime
passi sunt post passionē dñi: q̄ p̄ multas
p̄secutiones: aduēritates fame z sitim of-
furrebāt p̄ mundū. sicut refert ap̄tus d̄ se
dicēs. In labore z erina in uigilijs militis
in fame z siti. In tetunijs militis in frigo/
re z nuditate zc. ij. Loz. xj. Quod p̄dicit
rat eis dñs di. In m̄do p̄fessurā habet zc.
Et alibi. Amen amē dico uobis: q̄ plota-
bitis z flebit⁹ uos: mūdus autē gaudebit.
Uos autē p̄tristabimini zc. Joā. xvj. Tu-
tus p̄nie merito meruit Jacobo uideri da-
m̄nū trāfiguratū in more chabos: sicut le-
git. Bar. xvij. z Lu. ix. Quarto para-
tū est zc. p̄ie misericordibus. Bar. v. Bū ml-
tericozdes: q̄m̄ ipsi miam p̄lequet. Et hoc
manifeste p̄bat. Bar. xxv. vbi in iudicio
vlti p̄pter meritū misericordie dabit electis dei
regnoz dei: q̄re dicef eis. Venite b̄dicitī
patr⁹ mei p̄cipite regnū zc. Esurui em̄ z
dedistī mibi māducare. Ideo d̄t. B̄p̄s. j.
Tim. iiij. Exerce teipm̄ ad pietatē. Nam
corpalis exercitatio ad modicū utilitē est:
pietas autē ad om̄ia utilitē est: p̄missiones
habēs uite: q̄ nūc est z future. Hoc etiā
mō b̄to Jacobo fuit paratū sedere ad dex-
terā ch̄i: q̄ fuit p̄ssimus et misericors:
etiā erga inimicos suos: sic pat⁹: q̄ libera-
uit p̄biletum discipulū Hermogenis ab
infidelitate z a uinculis demonū. Et tan-
dē etiā ipm̄ Hermogenē liberauit a p̄tate
demonū/ z reduxit ad fidē: sicut pr̄z in les-
genda. Dic h̄istoriā. Hanc autē misericordiam
z māuetudinē didicite a fonte ip̄o misericordie
et pietat⁹ ch̄i. p̄sertim in quodā facto q̄
p̄rigit Samaritē: q̄ nō uoluit recipere dñm.
q̄ cum uidissent Jacobo z Joānes dicef
runt dño. Dñe uis ut ignis descendat de
celo/ z cūmat illos. Et cōuersus dñs in
crepauit illos di. Nescitis cur? spūs estis:
filius hois nō uenit animā perdere: sed

saluare. Luc. ii. Potes etiā hic referre ali
qua miracula de dñbus habet in legenda: p
que p̄t̄z misericōdia sua magna ad omes: sed
p̄sertim ad deuotos suos rē. ¶ Quinto
paratū est rē. sanctorū martyrib. Bar. v.
Beati q̄ p̄secutionē patiūt̄ p̄pter iustitiā:
qm̄ ip̄oz est regnū celoz. Hoc mō fuit pa
ratū b̄to Jacobo. Dic eius martyriū.

¶ De beā Martha virgine.
Sermo lviij.

Martha mar

tha sollicita es. Lu. x. In hoc
vbo dñs cōprehendit summa
rie vitā beā Marthe q̄ fuit actiua. Quia
iste dñe sorores: scz Maria magdalena et
Martha diuiserūt sibi duas vitas. Mar
tha em̄ elegit vitā cōtemplatiuā, Martha
sedēs secus pedes dñi: audiebat verbū il
lius. Lu. x. Martha elegit vitam actiua:
dans se laborib. p̄ ch̄o. Ideo dicit̄ thema
Martha martha sollicita es. i. anxiosa: r
nota q̄ ideo d̄r bis Martha: qz vitā acti
ua si bona est: nō solū curat de corpib: sed
etiā de animab: bene plulendo. p̄mis ca
stigando rē. Un̄ p̄sus. Usito. poro. cibo.
redimo. rego. colligo. condo. Consule. ca
stiga. remitte. solare. fer. oia. ¶ Pro sermo
nis fundamēto in quo agit̄ d̄ vitā actiua
r̄ p̄platiua rheologicais orit̄ q̄stio.

¶ Querit̄ vtrū aliquis possit s̄l̄ b̄re vitā
p̄templatiua r̄ actiua: ita q̄ vna nō impe
diat alterā. Arguit̄ q̄ nō: qz vnu p̄rario
rū impedit̄ p̄ alter: sed vitā p̄templatiua
r̄ actiua vident̄ p̄rarietate habere adinu
cē: qz vitā actiua occupat̄ circa plurima:
vita aut̄ p̄templatiua consistit ad p̄templan
dū vnu. igit̄. In oppositum ait̄ Grego. vj
moralū. q̄ p̄templationis arcē tenere deside
rant: prius se in campo p̄ exercitiū operis
p̄bant. q̄ quis p̄t̄ simul habere vitā p̄cō
platiua r̄ actiua: ita q̄ vna non impedit̄
alterā. Et sic q̄stio manet p̄ vtracq̄ p̄re du
bia. Ad q̄stionē respōdendū est: p̄m Tho.
ij. q. c. lxxij. q̄ vitā actiua p̄t̄ cōsiderari
quantū ad duo: vno modo quantū ad ip̄m
studii: r̄ exercitiū exteriōz actionū: et sic
ad dubiū dicit̄: q̄ vitā actiua impedit̄ cō
templatiua: inquantū impossibile est: q̄ ali

quis simul occupet̄ circa exteriōres actio
nes: r̄ diuini p̄plationi vacet. Alio mo
do p̄t̄ p̄siderari vitā actiua: quantū ad h̄
q̄ interiores anie passionē componit̄ et
ordinat̄: r̄ quantū ad hoc vitā actiua ad cō
templationē. p̄mouet̄ que impedit̄ ordi
nationē exteriōz passionū: r̄ de illo loquit̄
cur b̄t̄s Greg. in auctoritate in oppositū
allegata: vbi d̄. p̄bant r̄ sollicitē sciant: s̄
nulla iam mala p̄mis irrogāt: sed irrog
gata a p̄mis equanimit̄ porant: oblat̄
bonis sp̄alib. nequaq̄. si m̄: ns letitia fe
licitat̄. si subtrahit̄ iam non nimio errore
sautiāf̄ aut̄ de in d̄ p̄pendāt: vt cū ad femer
sp̄os introitus redeunt: in eo q̄ sp̄ualia rē
ment̄ nequaq̄ eaz rerū corpaliū vmbias
trahant: vt fortasse tractas manu discreti
onis abigāt: ex h̄ ergo exercitiū vite actiue
confert̄ ad p̄templatiua: q̄ quietat̄ interi
ores passionē: ex d̄bus p̄ueniūt̄ p̄ que cō
templatio impedit̄. ¶ Ad argumentū d̄
cis: q̄ illud p̄cedit̄ quantū ad ip̄am occupa
tionē exteriōz actiua: nō autē quantū ad
effectum: qui est moderatio passionū r̄ de
istis sit̄ sermo. Iuxta s̄ba p̄sumpta: r̄ sic
de alijs. Sed subtilit̄ volēs predicare de
thematē inuento q̄ in eo oñdunt̄ tres ex
cellētie b. Marthe: q̄s habuit̄ i hac vita.
Prima est puritas s̄ginalis: q̄ notat̄ in
p̄mo Martha.

Secūda est pietas p̄ximalis: que notat̄
in scdo Martha.

Tertia est dignitas p̄sonalis: q̄ notat̄
in vbo sollicita es.

¶ Dico p̄mo rē. Puritas s̄ginalis q̄ in
lingua syriaca. idem est q̄ dominās. In h̄
ostendit̄ puritas s̄ginalis duplici rōne:
qz s̄go d̄natur corpori r̄ sensib. s̄. visui. au
ditui rē. Item in intellectu in nō cogitan
do: volūtatē in nō appetendo: r̄ mēorie rē.

¶ Secūda ratio est: qz sicut dominās in q̄n
tum talis nullū habet superiorē: sic s̄ginali
tas in genere castitatē: nō habet gradū su
periorē. Unde Beda. Bona est castitas
p̄ngalis: melior est p̄nētia vidualis: sed
optima p̄fectio s̄ginalis. Sed beu hodie
pauci inueniunt̄ rē. Ideo d̄bis quasi facti
ens planetū d̄ hoc cū Joāne dicebat. H̄
bes pauca nomina in sardis: r̄ qui nō cod
in q̄nauerūt vestimenta sua. Et ambula
bunt̄ mecū in albis: qz digni sunt. Apoc.
H v